Форма № 09/18
Затверджена рішенням вченої ради ІДГУ
від 30.08.2018 р., протокол № 1

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНИХ НАУК
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Навчально-методичною радою ІДГУ
Протокол № 4 від 15.01 2019 р.

Голова НМР Н. М. Кольцун

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Актуальні проблеми сучасного шкільного літературознавства
(назва навчальної дисципліни)

освітній ступінь магістр
(назва освітнього ступеня)

галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, 03 Гуманітарні науки
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність 014 Середня освіта (014.01 Українська мова і література), 035 Філологія
(код і назва спеціальності)

освітня програма Середня освіта: Українська мова і література

освітня програма Українська мова та література

тип дисципліни вибіркова
(обов'язкова / вибіркова / факультативна)

Ізмаїл – 2019

ПОГОДЖЕНО:
Гарант освітньо-професійної програми

_____ *Соколова А.В., Циганок І.Б.*
(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО:
кафедрою української мови і літератури
протокол № 7 від 20. 12. 2018 р.

Завідувач кафедри _____ *Колесников А.О.*
(підпис, ініціали, прізвище)

ПОГОДЖЕНО:

Голова науково-методичної ради факультету

_____ *Циганок І.Б.*
(підпис, ініціали, прізвище)

Розробник програми: Погорєлова Алла Дмитрівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови і літератури.

Рецензент програми: Соколова Алла Василівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови і літератури.

© Погорєлова А.Д., 2019

© ІДГУ, 2019

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна	***Заочна***
Кількість кредитів: 4	*Лекції*:	
	16	-
Модулів: 1	*Практичні заняття*:	
Загальна кількість годин: 120	-	-
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 1-2	*Лабораторні заняття:*	
	-	-
Семестр: 2-3	*Семінарські заняття*:	
	16	-
Тижневе навантаження (год.): - аудиторне: 2 - самостійна робота: 6	*Консультації:*	
	-	-
	Індивідуальні заняття:	
Форма підсумкового контролю: залік	-	-
Мова навчання: українська	*Самостійна робота:*	
	88	-

2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Предметом вивчення навчальної дисципліни є оптимальне засвоєння об'єктивних і наукових знань про сучасні надбання сучасного шкільного літературознавства, про інноваційні форми, методи і прийоми викладання літератури, про методику аналізу художнього твору, вивчення різних видів програмового матеріалу на уроках української літератури в загальноосвітніх навчальних закладах.

Метою вивчення дисципліни є: надання студентам магістратури цілісної і логічно-послідовної системи знань про дидактичні основи управління навчально-творчою діяльністю учнів на уроках української літератури; систематизація концепції, основи теорії, методики і методології викладання сучасного шкільного літературознавства; усвідомлення актуальних проблем сучасного шкільного літературознавства, що розраховані на засвоєння студентами набору основних функцій інноваційної професійної діяльності вчителя-словесника.

Передумови для вивчення дисципліни: оволодіння фаховими компетентностями, що формуються під час вивчення дисциплін «Методика викладання філологічних дисциплін у закладах вищої освіти» та «Методика навчання української мови і літератури в профільній школі».

Міждисциплінарні зв’язки: проблематика курсу пов’язана з дисциплінами «Історія розвитку методичної науки», «Інноваційні технології вивчення української мови і літератури», «Психологія і педагогіка вищої школи».

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

1. Знання: мають оволодіти знаннями та вміннями, які безпосередньо пов'язані з ефективним розв'язанням актуальних проблем сучасного шкільного літературознавства, а саме: критеріями відбору, принципами структурування змісту навчального курсу української літератури, сучасними інтерактивними методами навчання учнів, формами організації навчання на уроках літератури, специфікою застосування новітніх освітніх технологій у загальноосвітніх навчальних закладах, особливостями організаторської, координаційної та управлінської діяльності під час проведення уроків української літератури.

2. Уміння: аналізувати та впроваджувати у власну діяльність теоретично обґрунтовані положення сучасного методичного досвіду; застосовувати інноваційні методи та прийоми організації навчально-пізнавальної діяльності учнів (бесіди, діалоги, дискусії, мозкові атаки, сюжетно-рольові ігри, роботи в групах тощо) на на уроках української літератури; добирати оптимальні форми та методи педагогічної діяльності; застосовувати сучасні освітні технології.

3. Комунікація: Творчо вирішувати педагогічні й методичні завдання в процесі навчання і виховання учнів; обирати оптимальний варіант педагогічного рішення та використовувати різноманітні форми і методи навчання, прогресивні методи керівництва навчальною, виховною та іншими видами діяльності; здійснювати саморозвиток, самоосвіту, самовиховання, самоорганізацію.

4. Автономність та відповідальність: виконувати індивідуальні науково-дослідні завдання з відповідної проблематики, виявляти самостійність і соціальну відповідальність, забезпечувати виконання розвиваючої, координуючої, управлінської функції інноваційної професійної діяльності вчителя-словесника на уроках української літератури в загальноосвітніх навчальних закладах.

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви модулів / тем	Кількість годин (денна форма навчання)							Кількість годин (заочна форма навчання)						
		Аудиторні	Лекції	Семінарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота	Аудиторні	Лекції	Семінарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота
1.	Наукові основи вивчення сучасного шкільного літературознавства: об'єкт, предмет, завдання	2	2	-	-	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-
2.	Культурологічна концепція викладання літератури в	6	4	2	-	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-

	загальноосвітніх навчальних закладах														
3.	Сучасні освітні технології викладання української літератури в ЗНЗ	4	2	2	-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-
4.	Профілізація шкільної літературної освіти. Основні чинники ефективності реалізації ідей профільної шкільної літературної освіти	4	2	2	-	-	-	12	-	-	-	-	-	--	-
5.	Системний підхід до навчання української літератури в загальноосвітніх навчальних закладах	6	2	4	-	-	-	14	-	-	-	-	-	-	-
6.	Особистісно орієнтоване навчання на уроках української літератури	6	2	4	-	-	-	12	-	-	-	-	-	-	-
7.	Компетентнісна спрямованість навчання української літератури	2	-	2	-	-	-	12	-	-	-	-	-	-	-
8.	Використання інформаційно-комунікаційних технологій у шкільному літературному навчанні	2	2	-	-	-	-	12	-	-	-	-	-	-	-
Проміжний контроль			-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-
Разом		**32**	**16**	**16**	**-**	**-**	**-**	**88**	-	-	-	-	-	-	-

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Наукові основи вивчення сучасного шкільного літературознавства: об'єкт, предмет,завдання

Об'єкт, предмет і завдання сучасного шкільного літературознавства. Джерела і чинники розвитку сучасного шкільного літературознавства. Методи наукового дослідження в методиці сучасного шкільного літературознавства. Міждисциплінарні зв'язки сучасного шкільного літературознавства.

Тема 2. Культурологічна концепція викладання літератури в загальноосвітніх навчальних закладах

Культурологічні основи змісту літературної освіти. Цілісність змісту літературної освіти в єдності наступних аспектів: культурологічній сутності змісту освіти, культурологічно-особистісного підходу до проектування змісту освіти. Усвідомлення творів художньої літератури в загальноосвітніх навчальних закладах як важливої складової мистецтва, ознайомлення учнів з основними цінностями світової художньої культури, розкриття особливостей творів, літературних явищ і фактів у широкому культурному контексті. Прийоми і методи реалізації завдань культурологічної освіти на уроках української літератури.

Тема 3. Сучасні освітні технології викладання української літератури в ЗНЗ

Сучасні освітні технології викладання української літератури в ЗНЗ, їх суть та значення. Визначення основних видів сучасних освітніх технологій на уроках української літератури. Особливості використання сучасних освітніх технологій на уроках літератури. Ефективність використання сучасних освітніх технологій в практичній роботі вчителя-словесника.

Тема 4. Профілізація шкільної літературної освіти. Основні чинники ефективності реалізації ідей профільної шкільної літературної освіти

Концепція профільної освіти в старшій школі (2009), оновлення її змісту (2013), проект щодо подальшого вдосконалення (2015). Мета профільної шкільної літературної освіти. Дослідження Н. Волошиної, С. Жили, В. Неділька, Є. Пасічника, С. Пультера, В. Шуляра, Т. Яценко та інших учених-методистів як один із напрямів модернізації сучасної школи, що формується з урахуванням інваріантного змісту навчання на загальнодержавному рівні та відповідає освітньому стандарту. Основні завдання профільної шкільної літературної освіти

Тема 5. Системний підхід до навчання української літератури в загальноосвітніх навчальних закладах

Організація сучасного навчання в аспекті ціннісних орієнтирів особистісного розвитку учнів на уроках української літератури. Дослідження вчених (В. Онищук, В. Паламарчук, Є. Пасічник, О. Ісаєва, В. Уліщенко), що розглядають метод як систему, що охоплює види й прийоми взаємної діяльності вчителя й учнів. Тенденція технологізованого навчання української літератури в навчально-технологічній концепції літературного аналізу (за А. Ситченком).

Тема 6. Особистісно орієнтоване навчання на уроках української літератури

Проблеми особистісно орієнтованого навчання і виховання досліджуються в методичних аспектах Л. Варзацької, Н. Голуб, О. Ісаєвої, М. Піддубного, С.

Сафарян, Г. Токмань, А. Фасолі, Г. Шелехової, В. Шуляра). Основні домінанти особистісно орієнтованого навчання на уроках української літератури. Здобутки психолого-педагогічної науки XX- початку XXI століття щодо формування особистості. Актуальність особистісно-розвивального навчання на уроках української літератури.

Тема 7. Компетентнісна спрямованість навчання української літератури

Компетентнісний підхід як ключове поняття нової парадигми шкільної освіти в працях Н. Бібік, С. Бондар, І. Єрмакова, С. Калашнікової, В. Лугового, Н. Мединської, О. Пометун, О. Савченко, В. Слінчук, С. Трубачевої. Періодизація компетентнісно зорієнтованого навчання за О. Савченко, О. Локшиною. Концептуальні засади щодо методичного поняття читацької компетентності (або компетенції у визначенні деяких авторів) в дослідженнях О. Ісаєвої, В. Уліщенко, А. Фасолі, Н. Чепелєвої, Т. Яценко.

Тема 8. Використання інформаційно-комунікаційних технологій у шкільному літературному навчанні

Визначення дефініції «інформаційно-комунікаційна компетентність» Державному стандарті базової і повної загальної середньої освіти. Ефективність інформатизації сучасної літературної освіти. Методичні основи використання ІКТ у навчанні літератури та окремі аспекти їх реалізації (О. Бігич, Л. Богдан, І. Бойко, М. Вороліс, П. Гороль, О. Дем'яненко, О. Ісаєва, В. Кобрин, В. Коханова, А. Мелех, Л. Назаренко, Є. Полат, Д. Рудакова, О. Святенко, Г. Столяренко, Л. Телішевська, А. Уліщенко, В. Уліщенко, В. Шуляр, Т. Яценко). Професійна майстерність учителя щодо використання ІКТ на уроках літератури.

5.2. Тематика семінарських занять

ТЕМА 1. Теоретичні засади актуальних проблем сучасного шкільного літературознавства.

ТЕМА 2. Прийоми і методи реалізації завдань культурологічної освіти на уроках української літератури.

ТЕМА 3. Впровадження сучасних освітніх технологій на уроках літератури в практичній роботі вчителя-словесника.

ТЕМА 4-5. Профілізація та системний підхід до навчання української літератури в загальноосвітніх навчальних закладах.

ТЕМА 6-7. Актуальність та компетентнісний підхід особистісно-розвивального навчання на уроках української літератури.

ТЕМА 8. Моделювання уроків української літератури з використанням інформаційно-комунікаційних тенологій.

5.3. Організація самостійної роботи студентів

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	Форми звітності
1.	Підготовка до лекційних та семінарських занять	20	Конспект
2.	Підготовка до проміжного контролю	4	Модульна контрольна робота

3.	Виконання індивідуальних завдань: - опрацювання наукових статей; - підготовка завдання теоретико-методичного характеру; - підготовка реферату; - підготовка до презентації результатів дослідження.	 14 20 10 20	 Анотації наукових статей Теоретико-методичне завдання Реферат Презентація
	Разом	**88**	

Тематика індивідуальних завдань

Перелік наукових статей для самостійного опрацювання

1. *Лалак Н. Формування професійної компетентності у майбутніх учителів як психолого-педагогічна проблема* / Н. Лалак // Рідна школа. - 2009. - № 5-6. - С. 17-20.
2. *Нові технології навчання: наук.-метод. зб. - вип. 61* / Ін-т інноваційних технологій і змісту освіти МОН України. – К., 2010. – 185 с.
3. *Щекатунова Г. Моніторинг педагогічних нововведень* / Г. Щекатунова // Рідна школа. - 2009. - № 4. - С. 14-17.
4. *Уліщенко А. Розвиток креативних якостей педагога в системі підвищення кваліфікації* / А. Уліщенко // Освіта і управління. - 2009. - № 1. - С. 126-130.
5. *Яценко Т. О. Внесок українських діячів культури та освіти другої половини XIX- початку XX ст. у розвиток методичної науки* / Т. О. Яценко // Українська мова і література в школі. - 2014. - № 7. - С. 27-31.
6. *Москаленко О. В. Нові інформаційні технології на літературних заняттях* / О. Москаленко // Українська література в загальноосвітній школі. - 2009. - № 2. - С. 46-48.

Тематика рефератів

1. Філософський компонент методологічних засад сучасної шкільної літературної освіти.
2. Надбання шкільної літературної освіти в Україні в 20-40-х роках XX століття як однієї з галузей народної освіти.
3. Особливості тенденцій розвитку методики навчання української літератури в50-60-ті роки XX століття.
4. Культурологічна спрямованість шкільного курсу літератури.
5. Основні тенденції розвитку методики навчання літератури на початку XXI століття.
6. Ключові тенденції розвитку стандартизації змісту національної шкільної освіти.
7. Роль особистісно орієнтованого навчання на уроках української літератури.
8. Компетентнісна спрямованість навчання української літератури - одна з головних тенденцій розвитку сучасної методичної науки.
9. Оновленню шкільної літературної освіти через впровадження інформаційно-комунікаційних технологій на уроках української літератури.
10. Необхідність запровадження профільного навчання на різних рівнях, як одна із тенденцій шкільної літературної освіти.

Результати власного індивідуального дослідження студенти презентують на семінарському занятті (обсяг презентації – не менше 20 слайдів).

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

6.1. Форми поточного контролю: семінарські заняття, індивідуальні завдання.

6.2. Форми проміжного контролю: модульна контрольна робота.

6.3. Форми підсумкового контролю: залік.

7. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на семінарських заняттях, результати самостійної роботи з науковою та методичною літературою, а також якість виконання студентом завдання теоретико-методичного характеру та індивідуального завдання у вигляді реферату і його презентації.

Модульна контрольна робота проводиться в письмовій формі та включає два питання (1 – теоретичне, 2 – практичне), відповіді на які дають можливість оцінити рівень оволодіння науково-методичними фактами, педагогічними концепціями, ідеями сучасних учених-методистів, а також вміння аналізувати та впроваджувати у власну педагогічну діяльність теоретично обґрунтовані положення – сучасного методичного досвіду.

Зразок варіанту модульної контрольної роботи:

1. Дати визначення понять *технологізація актуальних проблем сучасного шкільного літературознавства, типологія педагогічних інновацій.*
2. Охарактеризувати сутність особистості учителя-словесника у сучасному освітньому просторі.

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

8.1. Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
90-100	зараховано
70-89	
51-69	
26-50	не зараховано
1-25	

Схема розподілу балів

Максимальна кількість балів	**70 балів** (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом 0,7	**30 балів** (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи
Мінімальний пороговий рівень	**35 балів** (поточний контроль)	**16 балів** (проміжний контроль)

1.2. Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов’язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв’язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження

	власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

8.3. Критерії оцінювання індивідуальних завдань

Вид	**Максимальна кількість балів**
Анотування наукових статей	5
Завдання теоретико-методичного характеру	5
Реферат	5
Презентація	5

Критеріями оцінювання *анотацій наукових статей* є вміння студента стисло визначати ключові позиції, які викладені автором у статті. Критеріями оцінювання роботи *есе творчого характеру* є здатність студента розуміння гуманістичної спрямованості та естетичного рівня художньо-документальної літератури другої половини XX століття. Оцінювання *реферату* здійснюється за такими критеріями: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела. Критеріями оцінювання *презентації* є її відповідність змісту доповіді студента за матеріалами дослідження та оригінальність представлення.

8.4. Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Максимальна кількість балів за відповідь на 1 питання складає 15 балів. Критеріями оцінювання є: повнота відповіді, здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки.

8.5. Критерії оцінювання під час підсумкового контролю

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю.

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби для демонстрування презентацій (ноутбук, проектор).

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

10.1. Основні джерела

1. *Наукові* основи методики літератури. Навчально-методичний посібник / За ред. Н.Волошиної. – К.: Ленвіт, 2002. – 344 с.
2. *Пасічник Є.* Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. – К.:–Ленвіт, 2000. – 384 с.
3. *Пультер С., Лісовський А.* Методика викладання української літератури в середній школі. Курс лекцій для студентів філологів. – Тернопіль: Підручники і посібники. 2011. – 144 с.
4. *Ситченко А.Л.* Методика навчання української літератури в загальноосвітніх закладах [Текст] : навч. посіб. для студентів-філологів. –. К.: Ленвіт, 2011 р. – 291 с.
5. *Степанишин Б.* Викладання української літератури в школі: Методичний посібник для вчителя. – К.:–РВЦ "Проза", 1995. – 254 с.
6. *Токмань Г. Л.* Методика викладання української літератури в старшій школі: екзистенціально-діалогічна концепція. – К.: Міленіум, 2002. – 230 с.
7. *Токмань Г. Л.* Методика навчання української літератури в середій школі : підручник / Г.Л.Токмань. – К.: ВЦ «Академія», 2012. – 312 с. – (Серія «Альма-матер»).
8. Градовський А. В. Компаративний аналіз у системі шкільного курсу літератури : методологія та методика : монографія / А. В. Градовський.— Черкаси : Брама, 2003. — 292 с. 94.
9. Гриневич М. С. Медіаосвітні квести / М. С. Гриневич // Вища освіта України. — Київ : Гнозис, 2009. — № 3. — С. 153-155. 95. Гринів М. М. Розгляд оповідання Панаса Мирного «Морозенко» (Урок-рольова гра) / М. М. Гринів // Українська мова і література в школі. — 1989. — № 9. — С. 26-31.
10. Гулевич Л. О. Методика навчання української літератури . Практикум : навч.-метод. посіб. : для студ. вищ. навч. закл. / Л. О. Гулевич. — Дрогобич : ВВ ДДПУ ім. І. Франка, 2014. — 150 с. 97.
11. Гуманітарні технології: Конспект лекцій / за ред. В. В. Різуна. — Київ : «КМ Academia», 1994. — 60 с.

10.2. Допоміжні джерела

1. Москаленко О. В. Нові інформаційні технології на літературних заняттях / О. Москаленко // Українська література в загальноосвітній школі. — 2009. — № 2. — С. 46-48. 2
2. Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів: Українська мова; Українська література : 5-9 класи. — Київ : Видавничий Дім «Освіта», 2013. — 160 с.
3. Наєнко М. К. Художня література України: Програма-мінімум / М. К. Наєнко. — Ч. 1.: Від міфів до реальності. — Київ : Просвіта, 2005. — 660 с. 224. Назаренко Л. А. Формування предметної літературної компетентності старшокласників засобами інформаційно-комунікаційних технологій : дис. канд. пед. наук : 13.00.02 / Назаренко Людмила Анатоліївна ; Миколаївський нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. — Миколаїв, 2015. — 304 с.
4. Нариси історії українського шкільництва. 1905 — 1933 / за ред. О. В. Сухомлинської та ін. — Київ : Заповіт, 1996. — 304 с.

5. Наукові основи методики літератури : навч.-метод. посіб. / за ред. Н. Й. Волошиної. — Київ : Ленвіт, 2002. — 344 с.
6. Недайнова Т. Б. Мистецтво викладання літератури в школі : наук.навч. посіб. / Т. Б. Недайнова. — [2-е вид., доп. і випр.] — Луганськ : Альма-матер, 2006. — 160 с.
7. Новикова С. В. Реализация компетентностного подхода в профильном обучении : стратегия и практика / С. В. Новикова // Профильная школа. — 2012. — № 2. — С. 46-52. 13. Обухова Н. Сучасні інформаційні технології / Н. Обухова // Відкритий урок. — 2011. — № 2. — С. 22-23.
8. Паламарчук В. Ф. Першооснови педагогічної інноватики / В. Ф. Паламарчук. — Київ : Освіта України, 2006. — Т. 1. — 420 с. 248. Паламарчук В.Ф. Техне інтелектус (технологія інтелектуальної діяльності учнів : посіб. для вчителів. — К. : АПН України, 1999. — 92 с.
9. Пасичник Е. А. Формирование мотивов учебной деятельности школьников в процессе изучения литературы : дис… д-ра пед. наук : 13.00.02 / Евгений Андреевич Пасичник ; Киевский пед. ин-т им. М. Горького. — Киев, 1990. — 405 с.
10. Пасічник Є. А. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах : посіб. для студ. вищ. закладів освіти / Пасічник Є. А. — Київ : Ленвіт, 2000. — 384 с.
11. Пєхота О. М. Особистісно орієнтована освіта і технології // Освітні технології : навч.-метод. посіб. / за заг. ред. О. М. Пєхоти. — Київ : А.С.К., 2001. — 256 с.
12. Пилипенко В. Д. Особистісно орієнтовані технології у школі / В. Д. Пилипенко, О. А. Коваленко ; [наук. ред. Подмазін С. І.]. — Харків : Основа, 2007. — 159 с.
13. Піддубний М. А. Науково-методичне забезпечення особистісно зорієнтованого навчання української літератури / М. Піддубний, А. Фасоля // Школа. — 2010. — № 7. — С. 38-42.
14. Пістун Н. Ф. Оглядовий урок за творчістю Степана Руданського (Урок-конкурс) / Н. Ф. Пістун // Українська мова і література в школі. — 1989. — № 10. — С. 29-32.
15. Пістун Н. Форми співробітництва вчителя й учнів / Н. Ф. Пістун // Українська мова і література в школі. — 1990. — № 11.— С. 20-22.

10.3. Інтернет-ресурси

1. Шляхи, методи та прийоми шкільного аналізу художнього твору на уроках зарубіжної літератури [Електронний ресурс]. – Режим доступу :// http://uastudent.com/shljahy-metody-ta-pryjomy-shkilnogo-analizu-hudozhnogo-tvoru-na-urokah-zarubizhnoi-literatury/.
2. С.Пультер До питання класифікації уроків літератури в середній школі [Електронний ресурс]. – Режим доступу :// http://www.ukrlit.vn.ua/article1/.
3. Пультер С.О., Лісовський А.М., Савиченко М.М. Уроки літератури, їхні типи та специфіка [Електронний ресурс]. – Режим доступу :// http://www.zippo.net.ua/index.php?page.
4. Федчик В.А. Типологія уроків як проблема дидактики і лінгводидактики [Електронний ресурс]. – Режим доступу // :http://www.rusnauka.com/19_NNM_2007/Philologia/23209.doc.htm
5. Глінська Т.В. Сучасні методи викладання літератури [Електронний ресурс]. – Режим доступу // http://www.slideshare.net/glinskaya30/ss-11463109.
6. Тодорюк С С. Яким має бути сучасний урок української мови та літератури? [Електронний ресурс]. – Режим доступу // http://osvitacv.com/index.php. /
7. Мартиненко С., Хоружа.Л. Методи навчання та їх класифікація [Електронний ресурс]. – Режим доступу // http://osvita.ua/school/theory.
8. Токмань Г.Л. Методика викладання української літератури в старшій школі на екзистенціально-діалогічних засадах [Електронний ресурс]. – Режим доступу // http://disser.com.ua/contents/4418.html
9. Чухно З.І. Методика аналізу художнього твору [Електронний ресурс]. – Режим доступу // http://shkola.ostriv.in.ua/publication/code.
10. Небеленчук І.О. Літературознавча концепція аналізу художнього твору [Електронний ресурс]. – Режим доступу // http://timso.koippo.kr.ua/blogs/index.php/nebelenchuk/title.
11. Аналіз художнього твору [Електронний ресурс]. – Режим доступу // http://www.ukrlit.vn.ua/article/1227.html.

12. Методика літератури як наука [Електронний ресурс]. – Режим доступу // http://www.ukrlit.vn.ua/article/1077.html.

13. Халін В. Методика викладання української літератури та її місце у формуванні художнього сприймання студентів-філологів [Електронний ресурс]. – Режим доступу // http://www.ukrlit.vn.ua/article1/1784.html.

14. Ситченко А. Методика навчання української літератури в загальноосвітніх закладах [Текст] : навч посіб для студентів-філологів [Електронний ресурс]. – Режим доступу // http://dop.uchebalegko.ru/docs/index-17826.html.

15. Волошина Н.Й. Форми позакласної роботи [Електронний ресурс]. – Режим доступу // http://skripnikmarina.ucoz.ua/news/formi_pozaklasnoji_roboti/2012-06-12-66.

16. Горячок І. Формування публіцистичного мислення старшокласників у системі позакласних заходів [Електронний ресурс]. – Режим доступу // http://www.ukrlit.vn.ua/article1/1728.html.

17. Голінченко Л. П. Види позакласної роботи за творчістю Т. Г. Шевченка [Електронний ресурс]. – Режим доступу // http://osvita.ua/school/lessons_summary/outschool/8397/.

18. Головина О.І. Система роботи вчителя з обдарованою дитиною на уроках української мови і літератури [Електронний ресурс]. – Режим доступу // http://klasnaocinka.com.ua/ru/article/sistema-roboti-vchitelya-z-obdarovanoiu-ditinoiu-n.html.

19. Жила С. Вивчення біографії письменника на уроках української літератури [Електронний ресурс]. – Режим доступу // http://shkola.ostriv.in.ua/publication/code-10165c2821c04.

20. Кафлик О., Куц А. МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ ЖИТТЄПИСУ ПИСЬМЕННИКІВ Електронний ресурс]. – Режим доступу // http://conferences.neasmo.org.ua/node/1406.

21. Пультер С.О. Вивчення життєпису письменника у школі [Електронний ресурс]. – Режим доступу // http://delayreferat.ru/news.php?readmore=986.

22. Тип уроку: УРОК ВИВЧЕННЯ ЖИТТЄПИСУ ПИСЬМЕННИКА [Електронний ресурс]. – Режим доступу // http://schoolnovoukrai.ucoz.ru/publ/2-1-0-18

23. Овдійчук Л. Вивчення особи письменника. Конспекти уроків з української літератури версія для друку [Електронний ресурс]. – Режим доступу // http://www.ukr-in-school.edu-ua.net/id/173.

24. Вертій О. З'ясування народних джерел творчості письменника в школі [Електронний ресурс]. – Режим доступу // http://www.ukr-in-school.edu-ua.net/rubrics/literature_methods/.

25. Дятленко Т. Особливості вивчення теоретико-літературних понять на уроках української літератури в старших класах (на матеріалі поняття «пейзаж») версія для друку [Електронний ресурс]. – Режим доступу // http://www.ukr-in-school.edu-ua.net/id/204.

26. Пасічник Є.А. Формування в учнів теоретико-літературних понять Електронний ресурс]. – Режим доступу // http://skripnikmarina.ucoz.ua/news/formuvannja_v_uchniv_teoretiko_literaturnikh_ponjat/2012-04-06-44.

27. Зеленська Я.Ю. Формування критичного мислення учнів у процесі вивчення теоретико-літературних понять. (На прикладі поняття про образ-символ) [Електронний ресурс]. – Режим доступу // http://vuzlib.com/content/view/249/84/.

28. Панова О.В. Розвиток мовлення учнів на уроках літератури [Електронний ресурс]. – Режим доступу // http://svitova-litera.at.ua/load/naprjamki_dijalnosti/rozvitok_movlennja_uchniv_na_urokakh_literaturi/9-1-0-117.

29. Дегтяр І.І. Розвиток творчих здібностей учнів із зв'язного мовлення на уроках української мови та літератури [Електронний ресурс]. – Режим доступу // http://osvita.ua/school/lessons_summary/edu_technology/17158/.